

FACULTATE JURIDICÆ
IN ALMA UNIVERSITATE
FRANCOBURGENSI

DIECIANUS
CHRISTIANUS THOMASIVS

ad Lectiones Curatorias

Super Tit. ff. de Re Iudicata

Die XXIII. & XXIV. Maij, anni MDCCLXXIII.

Et Dissertatione inaugurali

DE PROTESTATIONE IUS PRO-
TESTANTIS NON CONSERVANTE

ANNO MDCCCLXXIII. Martij. Ante- & Postmerid.

ANTONIO WALTHERO

019.
de fundo 2895 436
3
FACULTATIS JURIDICÆ
IN ALMA FRIDERICIANA
H. T.

DECANUS,
CHRISTIANUS THOMASIIUS,
ad Lectiones Cursorias

super Tit. ff. de Rei Vindicatione

Die XXIII. & XXIV. Maji, hora pomerid. III.

ET DISPUTATIONEM INAUGURALEM

DE PROTESTATIONE JUS PRO-
TESTANTIS NON CONSERVANTE

D. XXIX. ejusd. mensis Horis Ante- & Pomerid.

à

DN. JOH. ANTONIO WALTHERO,

VRATISLAVIENSI,

J. U. CANDIDATO,

IN AUDITORIO MAJORI

habendas

decenter invitat.

Vi sibi, vitio seculi, persuadent Jurisprudenciam nostram non solum non laborare, sed & in florentissimo vigere statu, ii non sentiunt, quod infinitis in singulis doctrinae Juris partibus, erroribus circumdati vivamus, & in tantum Autoritatis vanæ præjudicio sumus immerfi, ut non solum juris axiomata, quæ Brocardica & Herbae Betonicae communiter dicuntur, sæpissimè omni ratione aut exemplo destituantur, de quo alibi, sed & quod sæpissimè etiam legibus, & legum rationi, planè adversentur. Unde non infrequens, ut propter neglectum studium antiquitatis & status Romani, qui legibus causam præbet, vel intellectum, dato uno absurdo sequantur plura, & Vitio nostro Jurisprudencia, jam satis propriis morbis laborans, misere vapulet. Rem unico exemplo declaremus Communis persuasio est. *Fundi nomine etiam venire glebam.* Hinc infertur: *Non posse legari aut promitti fundum in genere, etiamsi quis fundum vel fundos possideat:* Timendum enim esse ajunt, ne heres vel promissor glebam legata-

gatario vel stipulatori offerat. Quodsi quis urgeat: Domum tamen legari & promitti posse, si quis modo domum possideat, respondent: *Esse hic differentiam inter domum & fundum*, fundum enim constitui sita destinatione patrisfamilias, domum autem pariete demum interjecto dividi in duas: alias objectiones & responsiones ut jam mittam. Neque putandum est, glossæ saltem ad *l. cum post 69. §. gener. 4. ff. de jure dotium*, proprias esse has assertiones. Quotusquisque enim hodie est, qui non eas, vel certè fundum erroris, glebam fundi nomine venire, pro indubitabilibus habeat, ut post Cujacios, Alciatos &c. vel Wissenbachius, acutus alias errorum hujusmodi observator ad *L. 60. de V. S.* hunc reperit. Sed omnia falsa. *Nunquam gleba sub fundi voce comprehensa.* Age videamus probationem erroris. Provocant ad Cajum *d. l. 60. de V. S.* sed nihil minus dicit. Ostendit differentiam inter locum & fundum, & statuit: *Fundum integrum aliquid esse; & modicum locum posse fundum dici, si fundi animo eum habuerimus, non enim magnitudinem locum à fundo separare, sed nostram affectionem, & quamlibet adeo portionem fundi posse fundum dici, si jam constituerimus. Fundum etiam habere suos fines.* Sentis apertè, per quamlibet portionem hic à Jcto intelligi quemlibet modicum locum. Ipsi ex loco fecerunt glebam, quæ Jcto nunquam in mentem venit. Ita ex granis cumulus, ex cumulis fiunt acervi. Ita ex singulis personis componuntur familiæ ex familiis vici, ex vicis civitates. Quodsi quis dicat cumulum ab acervo, civitates à vicis affectione & destinatione separari & quemlibet vicum posse civitatem, quemlibet cumulum posse acervum dici, quis inde inferret, quodlibet granum, sub voce acervi, quamlibet personam aut familiam, sub voce civitatis venire. Add. Javolenum

*l. 115. de V. S. Fundus est omne, quicquid solo tenetur. At gleba non tenetur solo: & Florentinum l. 211. eod. Fundi appellatione omne ædificium & ager continetur. At gleba nec ædificium nec ager est. Sed ajunt, an nescis in quodam joculari libello citari hæc carmina Marc. Ciceronis: Fundum Varro vocat, quem possim mittere Funda. Ni tamen excideret, qua cava funda patet? Ego vero putarem, ex joculari libello non peti deberi proprietates vocum, neque ab ineptiis Poetarum aut Grammaticorum, etiam veterum. Varro non est ad manus, quod si tamen ex notis commentatorum ad d. l. 60. aut ad l. 115. de V. S. fere unanimiter Varro nem adducentium conjectura sumenda, Varro id nequam dixit: sed id dixi: Fundum à fundamento vel fundando nomen accepisse. Verosimilitudine majori imponere potuissent, si provocassent ad modum antiquum litem contestandi, in controversia de vindicatione rerum immobilium, ubi, ut ex Cicerone *pro Muræna & Agellio l. 5. c. 19.* constat, partes ex jure in fundum controversum ibant & inde glebam in jus deferebant, ut postea super ista gleba fundum repræsentante manum conferere possent. Sed tamen parum ipsis hæc argumentatio esse profutura. Nihil frequentius est hodie, quam ut in ludis, maxime in ludo Hispanico *l' Hombra* certæ quædam portiones ad id fabricatæ (*dantes, jettons*) certam pecuniæ quantitatem denotent. At quis inde vellet inferre, pecuniæ nomine istas portiones venire, & timendum esse, si tibi certa pecuniæ summa legetur vel promittatur, ne heres vel promissor te solutione ejusmodi particularum eludat. Ergo negamus alterum falsum ex superiori deductum. *Licet omnino legare & promittere fundum in genere, si modo quis fundum vel fundos habeat.* Non adducemus infinitos textus, in quibus legati fundi absque adjec-
tione,*

Etione, fit mentio; evidens est sententia Ulpiani in l. 37. §. 1. de legat. 1. Si de certo fundo sensit testator, nec appareat de quo cogitavit. (Casus vero hic nullus alius est, quam si v. g. dixit: *Cajo do lego fundum*) electio beredis erit, (secundum jus vetus, ubi Jcti in electione legati generis, cui ea competere, dissentiebant, vel formulas legatorum distinguebant) quem velit dare, [certe non glebam.] Et posito quod fundi nomine veniret gleba, locutio ista hyperbolica esset, prout jam concessit Alciatus lib. 4. de V. S. f. m. 582. At quis legata & stipulationes ex hyperbolicis locutionibus interpretari vellet. Provocant tamen ad Papinianum. Et quid clarius, quam dum l. 69. §. 4. de Jure dot. dicit: *constare, quod fundo non demonstrato nullum sit legatum vel stipulatio fundi tanquam corporis ignoti*, aut tum in l. 15. de V. O. repetit, *imperfectam esse stipulationem, si fundum dari stipulatus essem, non adjecto nomine*. Ita quidem est. Sed nunquam dixit Papinianus, quod tum stipulatio non valeat, si quis fundum vel fundos habeat, aut quod ideo non valeat, quia promissor possit se liberare si glebam det. Nihil alienius est à mente Jcti. Aperte sententiam Papiniani declarat Ulpianus l. 71. pr. de Legat. I. *Si domus alicui simpliciter sit legata, neque adjectum, quæ domus, cogentur heredes, quam vellet, domum, ex his quas testator habeat, legatario dare. Quod si nullas ædes reliquerit, magis derisorium est quam utile legatum*. De hoc igitur casu etiam intelligendus Papinianus: Par enim hic est ratio domus & fundi legati. Dico: parem esse rationem, non: eadem esse domum & fundum. Unde male affertur, quod domus pariete demum interjecto dividatur in duas, quod verum esset, etiamsi Glossa non afferret in ejus probationem l. si quis duas, §. si quis partem, commun. præd. Id autem falsum: In hac juris questione differentiam inter domum & fundum esse: Falsum, quod ideo quia domus interjecto

pariete in duas partes dividatur, legatum domus non ita facile red-
di possit derisorium, si sc. quis domus possideat: Quid enim illa di-
visio ad præstationem legati? Falsum, quod ideo legatum fundi, si
quis fundos habeat, sit derisorium, quia fundus sola destinatione
constituatur; Falsum, quod in hoc differat fundus à domo; Falsum,
quod differentia ista probetur ex *l. 24. §. 3. de Legatis I.* Diserte enim i-
bidem Pomponius: *Nostra destinatione, non natura fundorum nomina &*
domus constitui. Ergo uti à Pomponio in simili casu comparantur do-
mus & fundi, ita & in quæstione nostra similis erit ratio. Accedit,
quod fundi legarentur regulariter addita demonstratione, Corneli-
ani, Semproniani, Sejani &c. Sic & domus pariter legari solebant:
Domus Semproniana, Sejana, Fromiana. *Briffon de formul. lib. 2. p. m.*
632. 636. Quemadmodum vero officium Jcti in eo consistere arbitra-
mur, ut naves istos & similes Jurisprudentiæ & Jctorum caute evi-
tare studeat & legum ipsarum non solum rationes diligenter inqui-
rat, sed & Doctorum sententias semper ad rationis trutinam exami-
net, ita, qui laudabili ista via incedunt, præ reliquis honorum præ-
mia merentur. Horum ordini adscribimus, cujus gratia scriptionem
hanc suscepimus, Virum Nobilissimum & Consultissimum, Dominum
JOHANNEM ANTONIUM WALTHERUM, Vratislaviæ An-
no hujus seculi 71. d. 8. Octobr à Parentibus honoratissimis ad huc
per Dei gratiam viventibus, Domino CASPARO ANTONIO
WALTHERO, Jcto celebri & Advocato jurato in Curia Vratisla-
viensi, Patre, Matre, autem, Fœminâ sui sexus virtutibus vulgente,
EVA WAGENKNECHTIA, prognatum. Hic Noster, postquam
more consveto prima rudimenta & credendorum & sciendorum
percepisset, An. 84. à Parentibus Posnaviam, ut linguam Polonicam,
cujus in Patria multus est usus, addisceret, missus, & Anno sequente
obtento sine inde redux factus, in ordinem superiorem Vrati l. Gy-
mnasii Elisabeth. translocatus fuit. Ibi vero Professores varia erudi-
tione & virtute celebres, & audivit, & obedientia debita ad favorem
& benevolentiam sibi devinxit. Et in his quidem *Johannem Acolu-*
thum, S.S. Theol. D. Ecclesiæ & Gymnasii Inspectorem, atque Con-
sistorii Assessorem, Eliam Thomæ, Gymnasii præfati Rectorem, Gotho-
fredum Bogenium, Collegam ejusdem primarium, jam mortuos, vi-
ventes autem M. Fridericum Viccium, Acoluthi, & M. Martinum Han-
ekium

ckium, Thomæ, in officiis successores, *M. Christianum Hermannum*, in
ædibus Elisabethanis Ecclesiasten, *Eliam Majorem*, Gymnasii Conre-
ctorem, & *Gottlob Kranzium*, Bibliothecarium Elisabethanum, præ-
primis prædicat, eorumque & fidelitatem & industriam, in studiis
humanioribus partim, partim in Philosophiæ & Theologiæ expo-
nendis, prolixis extollit laudibus. Inde ad Academiam destinatus,
propensioresque animum ad Jurisprudentiæ studium sentiens, fa-
ma & meritis Professorum in Academia Viadrina commotus, eo se
Anno 91. contulit, ibique in numerum civium Academicorum à
Maxime Reverendo *Philippo Buchio*, Theologiæ Professore meritis-
simo mense Julio receptus est. Ne autem, vitio communi seculi no-
stri, illotis manibus Jurisprudentiam accederet, in Historia, Philoso-
phia Morali & Politica, sine quibus omne juris studium friget &
inane est, scholas Philosophi Consummati & Academiæ Viadrinæ
singularis ornamenti *Joh. Christoph. Becmanni*, Theol. Professoris
Ordinarii, diligenter frequentavit, inde sub manu ductione *Joa-
Joachimi Schæpfferi*, tum Profess. Juris Extraordinarii, nunc in Alma
Rostochiensis Professoris Ordinarii, Viri encomii nostri non indi-
gentis, prima juris fundamenta posuit, tum se totum industriæ & fi-
delitati, à nobis ipsis olim intimiore perceptæ sensu, & nunquam si-
ne jucunda quidem sed & venerabunda recordatione memoran-
dæ, Jcti Famigeratissimi *Petri Schultzi*, Profess. Pandectarum Ordi-
narii, Nostri jam Fautoris & Amici integerrimi, in Juris studio per-
ficiendum tradidit, à quo per discursus eruditos ad Struvii & Lau-
terbachii labores, præparatus, tum examinatoriis quæ dicuntur,
collegiis exercitatus, atque exercitiis disputatoriis politus fuit fere
per triennium, quo tempore elapso, maturum hoc diligentia suæ o-
pus judicavit Vir Excellentissimus, quod judicio Eruditorum pu-
blice exhiberet. Factum id fuit mense Febr. an. præced. cum Noster
sub Ipsius præsidio Disput. Jurid. *de Manu in parentes injuriosa*, erudi-
te conscriptam erudite defenderet. Perfectus ita ad nos se contulit
mense Majo ejusdem anni, solennia observaturus Inaugurationis
tum proxime instantis, atque repetiturus vel etiam collaturus per
aliquod tempus, haustam in Alma Francofurtana doctrinam, cum
aliorum sententiis. Quare expendens, opera politissima in tempe-
stiva quiete rubigine facile obduci, non quietus fuit in Otio Acade-
mico,

mico, sed partim Illustris Ordinarii Nostri, *Sam. Strykii*, Jcti laudes nostras dudum supergressi, lectiones ad Pandectas, & J. Can. tum & Manuductionem ad Proc. magno desiderio gustavit, & in succum quod ajunt, & sanguinem convertit, partim meis discursibus ad Institutiones Justinianeas & Jurisprudenciam divinam diligentissime interfuit. Igitur hic subinde in seipsum recedens, & vires proprias vario tentamine expertus jussui parentum, modestam ambitionem summorum in Jure honorum ei injungenti, ulterius reluctari non debuit, sed, cum audiret, circa inaugurationis Diem mox rediturum, à Facultate Nostra Promotionem Doctorem destinam esse, ut Candidatorum numero adscriberetur observanter petiit, atq; pro ea, qua honestis cujuscunq; Desideriis assurgere parati sumus, inserviendi promptitudine nostra, consecutus est. Et cur non consequeretur? cum non solum singulari diligentia & morum modestia, superiores honorante, pares sine luxuria aut superbia notis amante, Facultati nostræ se commendaverit, sed & in Examinibus duobus, quæ pro more sustinuit, ita se Nobis omnibus exhibuerit, ut ne ullum quidem dubium, quod assensum vel tantillum remorari potuerit ulli nostrum fuerit subortum. Nunc in eo est, ut ex indultu Facultatis nostræ instantibus proxime diebus 23. & 24. Mensis hujus, hora pomeridiana tertia cursoriis lectionibus *Titulum Pandectarum de Rei Vindicatione* publice exponat, & in sequente die 29. horis antemeridianis & pomeridianis disputatione inaugurali *de Protestatione Jus protestantis non conservante* sub directione mea justum Facultatis Nostræ de ipsius meritis judicium publice comprobet. Quibus actibus ut Magnificus Academiae Prorektor, Illustrissimi & Illustres Universitatis nostræ, respectivè Mecænates & Cives, Excellentissimi Facultatum omnium Professores, cæterique hujus Urbis Proceres atque Collegii Nostri Patroni & Fautores præsentia sua interesse, vel etiam, si libuerit, collatione amica atque honorifica vires Candidati Clarissimi tentare velint, decenter atque amanter rogo, præsentiam ultroneam Florentissimæ Juventutis, pro eo, quo nos mutuo prosequimur amore, certo mihi pollicitus. P. P. sub sigillo Facultatis, ipso Trinitatis Festo Anno Ær. C M DC XCV.

HALÆ MAGDEB. TYPIS ZEITLERIANIS.

Halle, Diss., 1695 (T-Z)

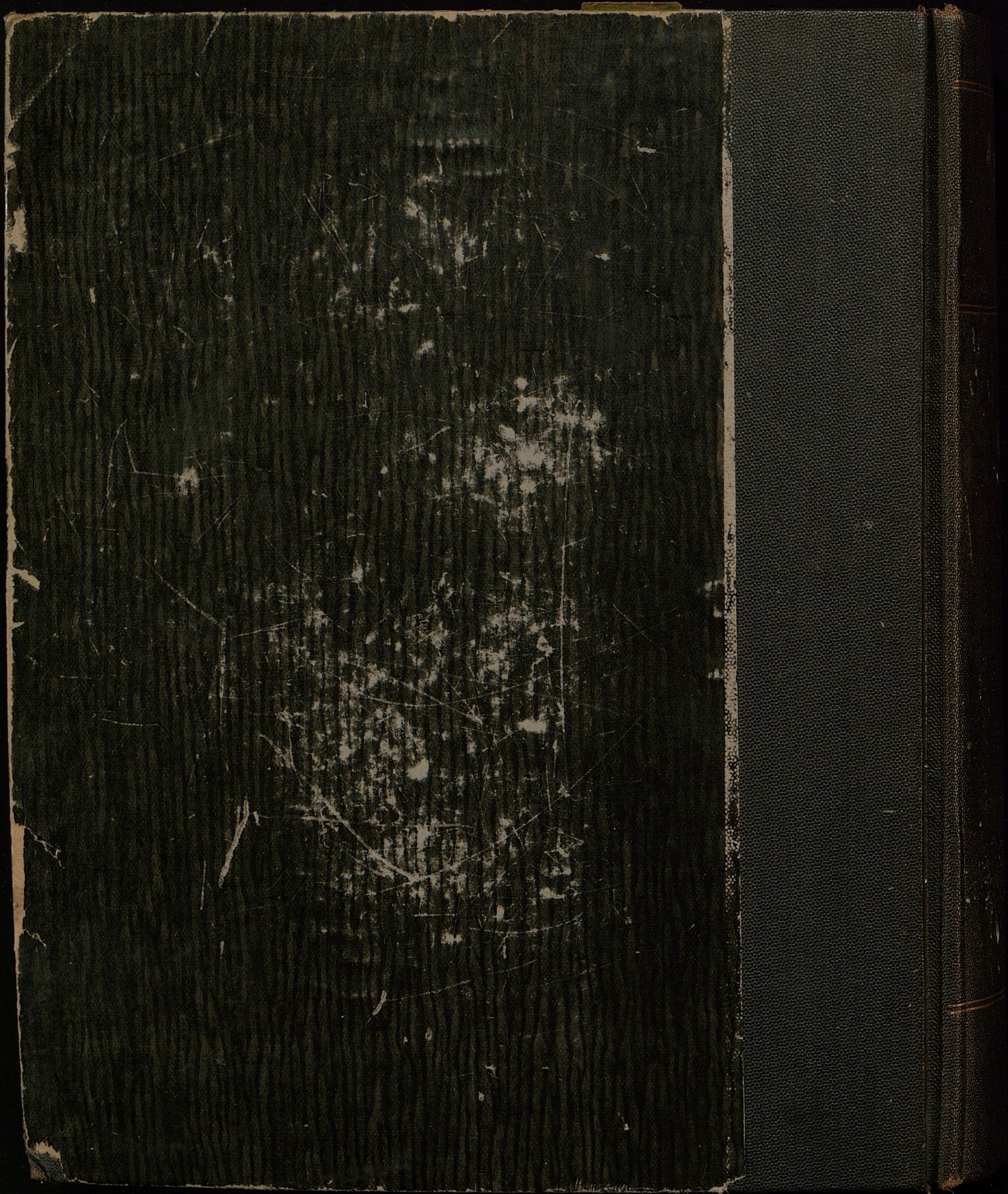
ULB Halle 3
003 600 904

Sb.

VD 17

linar
lect
ma
conv
Juris
de i
juffu
rum
circ
rom
ero a
cunc
not
um
pa
e co
stini
um,
erit
stan
ia ci
olice
is d
ante
udic
den
pea
Prof
i Pat
llati
veli
entif
cert
esto
DE

011

de fundo

1695 436
2

FACULTATIS JURIDICÆ
IN ALMA FRIDERICIANA
H. T.

DECANUS,
CHRISTIANUS THOMASIVS,
ad Lectiones Cursorias

super Tit. ff. de Rei Vindicatione

Die XXIII. & XXIV. Maji, hora pomerid. III.

ET DISPUTATIONEM INAUGURALEM

DE PROTESTATIONE JUS PRO-
TESTANTIS NON CONSERVANTE

D. XXIX. ejusd. mensis Horis Ante- & Pomerid.

à

DN. JOH. ANTONIO WALTHERO,

VRATISLAVIENSI,

J. U. CANDIDATO,

IN AUDITORIO MAJORI

habendas

decenter invitat.

